

8. Odpoveď ministra kultúry Slovenskej republiky M. Maďariča na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky E. Jurinovej podanú 8. septembra 2016 vo veci problematiky národnostných menšín

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania:		
05-10-2016		
Číslo spisu: PRED-570/2016		
Listy: 1/2	Prílohy: 1/3	
RZ	ZH	LU

minister kultúry SR
Marek Maďarič

Bratislava 28. 9. 2016

Číslo listu: MK-3212/2016-110/11807

Vážená pani poslankyňa,

na základe Vašej písomnej interpelácie z 8. septembra 2016, týkajúcej sa záverov konferencie „Ukrajinci v histórii a kultúre Karpát“ konanej 8. – 9. apríla 2016 v SNM – Múzeu ukrajinskej kultúry vo Svidníku, si Vám k predneseným otázkam dovoľujem predložiť nasledujúce stanovisko:

K otázke č.1:

„Vzhľadom k tomu, že Ministerstvo kultúry, ako ústredný orgán štátnej správy Slovenskej republiky zastrešujúci v rámci svojich kompetencií aj podporu kultúry národnostných menšín, Vás žiadam o informovanie, aké kroky podniknete, aby sa podobné situácie do budúcnosti nediali, a aby sa ďalej nestávalo, že tí, ktorí majú hájiť záujmy národnostných menšín ich protiústavne napádajú vo svojej podstate?“

Dovoľujem si dôrazne upozorniť, že predmetné závery nevydalo Slovenské národné múzeum, ale účastníci konferencie. Slovenské národné múzeum (vedenie Slovenského národného múzea) sa od záverov účastníkov konferencie kategoricky dištancovalo a prešetreniu uvedenej veci venuje náležitú pozornosť. Prijatie opatrení je v kompetencii generálneho riaditeľa Slovenského národného múzea.

K otázke č.2:

„Či na základe preverenia skutočností a pokiaľ sa potvrdia, budete situáciu v Múzeu ukrajinskej kultúry riešiť a akým spôsobom? Doteraz neboli v tejto veci urobené žiadne opatrenia na nápravu hore uvedených skutočností.“

Na základe podnetu týkajúceho sa obsahu záverov medzinárodnej konferencie „Ukrajinci v histórii a kultúre Karpát“ konanej 8. – 9. apríla 2016 v SNM – Múzeu ukrajinskej kultúry vo Svidníku, ktorý predniesol 30. mája 2016 na XX. zasadnutí Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej len „Výbor Rady vlády SR“) jej člen za rusínsku národnostnú menšinu – pán Mgr. Milan Ján Pilip a na základe následne predneseného návrhu členky Výboru Rady vlády SR zastupujúcej Ministerstvo kultúry SR – zrealizovať na pôde Ministerstva kultúry SR stretnutie zástupcov relevantných strán, sekcia kultúrneho dedičstva Ministerstva kultúry SR poskytla priestor na zorganizovanie spoločného stretnutia za účasti pána Mgr. Milana Jána Pilipa, zástupcov vedenia Slovenského národného múzea a zástupkyne Úradu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny.

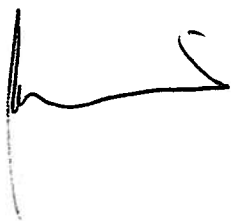
Spoločné stretnutie sa uskutočnilo 30. júna 2016 na sekcii kultúrneho dedičstva Ministerstva kultúry SR. V zmysle záverov spoločného stretnutia bolo pánovi Mgr. Milanovi Jánovi Pilipovi listom generálnej riaditeľky sekcie kultúrneho dedičstva Ministerstva kultúry SR z 29. júla 2016 odstúpené stanovisko vedenia Slovenského národného múzea (kópia stanoviska SNM v prílohe) k písomnosti nazvanej Závery z medzinárodnej vedeckej konferencie „Ukrajinci v histórii a kultúre Karpát“, ktorá bola uverejnená v národnostnej tlači Nove Žyt'a a na internetovej stránke www.ukrajinci.sk. Zároveň bol pán Mgr. Milan Ján Pilip informovaný, že závery účastníkov vedeckej konferencie neboli uverejnené na oficiálnom webovom sídle Slovenského národného múzea, resp. ani inak múzeom publikované, a že Slovenské národné múzeum sa od záverov účastníkov konferencie kategoricky dištancovalo. O stanovisku vedenia Slovenského národného múzea bol zástupkyňou Ministerstva kultúry SR zároveň oboznámený Výbor Rady vlády SR, a to 13. septembra 2016 na jeho XXI. zasadnutí.

Dovoľujem si upozorniť, že tvrdenie, ktoré uvádzate vo Vašom liste, že „... dokument vydala oficiálna štátna inštitúcia, ktorá v ňom verejne hanobí rusínsky národ a podporuje odnárodňovanie, ktoré je Ústavou Slovenskej republiky zakázané“, nezodpovedá skutočnosti. Opätovne zdôrazňujem, že predmetné závery nevydalo Slovenské národné múzeum, ale účastníci konferencie, a že Slovenské národné múzeum sa od záverov účastníkov konferencie kategoricky dištancovalo.

Vážená pani poslankyňa, dovoľujem si Vás ubezpečiť, že Ministerstvo kultúry SR, ako jeden zo subjektov zastrešujúcich zabezpečenie ochrany a podpory práv národnostných menšín, plne rešpektuje práva národnostných menšín a etnických skupín, ktoré sú integrálnou súčasťou systému základných ľudských práv a slobôd, a že aj naďalej si bude plniť úlohy, ktoré mu v tejto oblasti prislúchajú a súvisia s výkonom štátnej správy v oblasti ochrany kultúrneho dedičstva, najmä prostredníctvom ôsmich národnostných múzeí, ktoré sú súčasťou organizácie v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti, Slovenského národného múzea. Ministerstvo kultúry SR bude, tak ako tomu bolo i doteraz, naďalej dbať na vytváranie podmienok potrebných na zabezpečenie odbornej múzejnej dokumentácie vývoja spoločnosti na našom území, ktorej prirodzenou a neoddeliteľnou súčasťou sú aj národnostné a etnické spoločenstvá, ktoré žili a žijú na území Slovenskej republiky.

Vo vzťahu k dotknutému organizačnému útvaru Slovenského národného múzea si dovoľujem uviesť, že SNM – Múzeum ukrajinskej kultúry vo Svidníku na základe svojej špecializácie a odbornej pôsobnosti zabezpečuje múzejnú dokumentáciu materiálnej a duchovnej kultúry ukrajinského etnika na Slovensku. Zabezpečuje získavanie, ochraňovanie, vedecké a odborné spracovanie a sprístupňovanie múzejných zbierok, dokladajúcich vývin materiálnej a duchovnej kultúry Ukrajincov v Slovenskej republike. V súlade so svojím poslaním spolupracuje s vedeckými a kultúrnymi inštitúciami doma i v zahraničí. Odborná múzejná dokumentácia dejín a kultúry rusínskeho etnika na Slovensku je realizovaná prostredníctvom SNM – Múzea rusínskej kultúry v Prešove, ktoré sa venuje získavaniu, ochraňovaniu, vedeckému a odbornému spracovaniu a sprístupňovaniu múzejných zbierok dokladajúcich vývin materiálnej a duchovnej kultúry Rusínov v Slovenskej republike. V súlade so svojím poslaním spolupracuje s vedeckými a kultúrnymi inštitúciami doma i v zahraničí.

S pozdravom

Prílohy: 1 x

Vážená pani
Erika Jurinová
poslankyňa Národnej rady Slovenskej republiky
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava

Na vedomie:

Vážený pán
Andrej Danko
predseda Národnej rady Slovenskej republiky
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ MÚZEUM

Kancelária generálneho riaditeľa
Vajanského nábr. 2, P.O.BOX 13, 810 06 Bratislava 16
tel.: +421/2/204 69 114, e-mail: sekretariat@snm.sk, www.snm.sk

MINISTERSTVO KULTÚRY SR	
podateľňa -1-	
Dátum: 29-07-2016	
Číslo zápisnice: 1695	Číslo spisu:
Prílohy:	Vybavuje:

Ministerstvo kultúry SR
Sekcia kultúrneho dedičstva

Nám. SNP 33

813 31 Bratislava

Váš list č./ zo dňa

Naše číslo
SNM-R/1797/2016-100

Vybavuje / linka
PhDr. G. Podušelová

Bratislava
28.07.2016

VEC Stanovisko vedenia Slovenského národného múzea k záverom medzinárodnej konferencie „Ukrajinci v histórii a kultúre Karpát“

Na základe výsledkov pracovného stretnutia medzi zástupcami Slovenského národného múzea a sekcie kultúrneho dedičstva MK SR, ktoré sa konalo v júni 2016, vo veci záverov z medzinárodnej vedeckej konferencie „Ukrajinci v histórii a kultúre Karpát“, si Vám dovoľujeme zaslať Stanovisko vedenia Slovenského národného múzea.

S pozdravom

PaedDr. PhDr. Viktor Jasan
generálny riaditeľ SNM

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ MÚZEUM
Vajanského nábr. 2, P.O.BOX 13
810 06 BRATISLAVA 16
-1-

Príloha

1 Stanovisko vedenia Slovenského národného múzea

Stanovisko vedenia Slovenského národného múzea

Slovenské národné múzeum je najvýznamnejšia celoštátna zbierkotvorná, dokumentačná, vedecko-výskumná, metodická a prezentačná múzejná inštitúcia. Po roku 1990 vznikali v štruktúre SNM múzeá národnostných menšín, ktoré sa začali formovať najmä na pôde SNM-Historického múzea ako dokumentačné centrá. V súčasnosti funguje osem múzeí národností v štruktúre Slovenského národného múzea. Je to ojedinelý systém, štátom podporovaného národnostného (menšinového) múzejníctva v Európe.

Najstarším kontinuálne pôsobiacim múzeom skúmajúcim problematiku národnosti je Múzeum ukrajinskej kultúry, ktoré bolo založené v roku 1954 v Prešove, od roku 2002 je súčasťou Slovenského národného múzea. Na pôde SNM sa ako prvé menšinové múzeum sformovalo Múzeum židovskej kultúry v roku 1994. Od roku 1997 pôsobí v štruktúre SNM Múzeum kultúry karpatských Nemcov. Múzeum kultúry Maďarov na Slovensku bolo zriadené ako špecializované múzeum v roku 2002. Múzeum kultúry Chorvátov na Slovensku je samostatnou organizačnou jednotkou SNM od 1. januára 2006. Múzeum kultúry Rusínov bolo zriadené 1. januára 2007 so sídlom v Prešove. Súčasťou SNM-Múzeá v Martine sú od roku 1999 Múzeum kultúry Čechov na Slovensku a od roku 2002 Múzeum kultúry Rómov na Slovensku.

Činnosť múzeí v rámci SNM koordinuje Komisia pre múzejnú dokumentáciu kultúr etnických minorít ako poradný orgán generálneho riaditeľa SNM. Na zasadnutiach komisie sa posudzujú projekty jednotlivých múzeí a ďalší postup pri riešení spoločného projektu „Múzeá a etnika“, ktorého výsledkom boli spoločné výstavy a odborné a vedecké konferencie. Zároveň sa na zasadnutiach komisie diskutovalo o princípoch, zásadach a cieľoch národnostnej politiky Slovenskej republiky, ktoré sú pre zamestnancov SNM záväzné. Pre predstaviteľov Slovenského národného múzea, riaditeľov špecializovaných múzeí, ako aj ostatných zamestnancov SNM je neprijateľné verejne vystupovať proti tejto politike a popierať akejkol'vek menšine jej práva či dokonca spochybňovať jej existenciu. Na túto skutočnosť bol viackrát upozornený aj PhDr. M. Sopoliga, DrSc..

Múzeá národnostných a etnických menšín sa vo svojej činnosti usilujú cieľavedomo naplňovať politiku Slovenskej republiky vo vzťahu k národnostným menšinám, ktorá im zaručuje rozsiahle práva najmä v oblasti školstva a kultúry a je jej cudzia akákoľvek diskriminácia. Tieto skutočnosti sú zakotvené už v Ústave Slovenskej republiky a následne rozpracované aj v iných právnych dokumentoch.

Slovenské národné múzeum v mnohých smeroch pomáha saturovať národnostnú politiku SR vo vzťahu k národnostným a etnickým menšinám. Podporuje ich aktivity zamerané na múzejnú dokumentáciu histórie a kultúry menšín a ich prezentáciu. Pri realizácii konkrétnych projektov postupujú múzeá relatívne autonómne a samostatne. Vedenie múzea je o pripravovaných aktivitách informované. Tak to bolo aj pri medzinárodnej vedeckej konferencii „Ukrajinci v histórii a kultúre Karpát“, ktorú SNM-Múzeum ukrajinskej kultúry prezentovalo ako hodnotiacu konferenciu k 60. výročiu vzniku múzea. SNM-Múzeum ukrajinskej kultúry v osobe jeho riaditeľa PhDr. Miroslava Sopoligu, DrSc., ktorý bol aj odborným garantom konferencie, neinformovalo vedenie SNM o tom, že výsledkom konferencie bude aj prijatie záverov z konferencie. Z uvedeného dôvodu bolo pre nás prekvapením, že konferencia prijala akékoľvek závery. Prijaté závery konferencie sú v príkrom rozpore so snahou vedenia SNM usmerňovať činnosť národnostných múzeí v súlade s národnostnou politikou štátu. Pre vedenie SNM je krajne neprijateľné, aby na pôde Slovenského národného múzea boli prijaté závery a vyhlásenie, ktoré popierajú podstatu národnostnej politiky Slovenskej republiky, tým, že popierajú samostatnú existenciu Rusínov ako jednej so štátom uznaných menšín.

Vedenie Slovenského národného múzea sa týmto kategoricky dištancuje od záverov konferencie.